Dosarul nr. 2-11717/22

H O T Ă R Â R E

În numele legii

24 octombrie 2023 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

În componența

Președintelui ședinței, judecătorul Badan-Melnic Eleonora

Grefierului Zmuncila Tamara

în sediul instanței, în ședință publică a judecat în procedură contencioasă cauza civilă conform cererii de chemare în judecată înaintate de Hangan Natalia către Maciura Radu privind repararea prejudiciului cauzat prin contravenție,

a c o n s t a t a t:

1. În data de 2 iunie 2022 Hangan Natalia, reprezentată de către avocatul Mocanu Serghei, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Maciura Radu, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 30000 lei cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În data de 3 iunie 2022 cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Arabadji Nina.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 iunie 2022, cererea de chemare în judecată a fost primită în procedură contencioasă (*f.d. 15*).
4. În data de 13 aprilie 2023 cauza civilă a fost repartizată repetat, în mod aleatoriu, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Badan-Melnic Eleonora.

Argumentele participanților la proces

5. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta Hangan Natalia a invocat circumstanțele de fapt potrivit cărora, în data de 26 iunie 2021, aproximativ la ora 22.41, pârâtul Maciura Radu, intenționat, în scop de a prejudicia drepturile reclamantei Hangan Natalia, a tulburat repetat liniștea publică. În rezultat, prin procesul-verbal întocmit de agentul constatator subofițer al SP-6 al Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție Chișinău, Dermenji Iulia din 1 iulie 2021, pârâtul Maciura Radu a fost recunoscut

culpabil de comiterea contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul Contravențional și sancționat cu amendă în sumă de 750 lei.

6. Reclamanta susține că fapta contravențională comisă de către pârât are un impact la nivel psihologic, amplificat prin sentimentele de frustrare și neputință. Respectiv, prin acțiunile pârâtului i-a fost cauzat un prejudiciu moral, dat fiind faptul că a fost încălcat dreptul personal nepatrimonial și anume a dreptului fundamental la viață, integritate fizică și psihică în sensul art. 24 din Constituția Republicii Moldova.
7. În viziunea Nataliei Hangan, suma de 30000 lei ar fi una echitabilă în raport cu gravitatea suferințelor psihice suportate și nu ar constitui o povară excesivă pentru pârât și nici un venit nejustificat pentru reclamantă.
8. Pentru fortificarea raționamentelor expuse anterior, reclamanta a făcut referire la prevederile art. 1998 alin. (1) și (2), art. 2036 alin. (1) din Codul civil, dar și prevederile art. 45 din Codul Contravențional.
9. În cererea de chemare în judecată s-au relevat aspecte doctrinare potrivit cărora, la stabilirea existenței prejudiciului moral trebuie avute în vedere caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale lezate, situația personală a victimei, ținând cont de mediul social din care victima face parte, educația, cultura, standardul de moralitate, personalitatea și psihologia victimei, circumstanțele săvârșirii faptei, statutul social etc.
10. În continuare reclamanta Hangan Natalia a precizat că, potrivit practicii CtEDO, în ceea ce privește proba prejudiciului moral, este suficientă proba faptei ilicite, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă.
11. În data de 22 iulie 2022 pârâtul Maciura Radu, reprezentat de către avocații Burea Olga și Pagoni Domnița, a depus o referință la cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acțiunii civile ca fiind neîntemeiată și să i se compenseze cheltuielile de asistență juridică.
12. În opinia pârâtului, circumstanțele de fapt relevante pentru soluționarea justă a litigiului se rezumă la aspectele redate *infra*.

13. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 1 iulie 2021 emis de către agentul constatator Iulia Dermenji, a fost constatat că pârâtul ar fi comis contravenția prevăzută de art. 357 Cod contravențional pentru faptul că pe 29 iunie 2021, ora 22.41, a încălcat liniștea publică, exprimată prin strigăte cu voce înaltă.
14. Totodată, în referință se menționează că în declarația pârâtului acesta a specificat că pe 29 iunie 2021, ora 22.00, el privea un meci de fotbal pe terasa casei sale, care s-a finalizat la ora 22.45 și că nu era gălăgie. În pofida acestor declarații, prin decizia agentului constatator din 1 iulie 2021, pârâtul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 750 lei.
15. În sensul demonstrării netemeiniciei acțiunii civile partea pârâtă a făcut referire la prevederile art. 2036 și 2037 din Codul civil și a subliniat raționamentul potrivit căruia suma prejudiciului moral revendicat de către reclamant este una disproporționată și nu constituie o satisfacție echitabilă pentru pretinsele suferințe psihice suportate în rezultatul contravenției comise de către pârât.
16. În aceiași ordine de idei pârâtul a indicat și faptul că suma de 30000 lei pretinsă de către reclamant pentru compensarea prejudiciului moral, este de fapt una excesivă în raport cu criteriile stabilite în speță și a principiului general al echității.
17. La fel, pârâtul este de părerea că reclamanta nu a demonstrat nici gravitatea prejudiciului moral suportat și nici echitatea, or despăgubirea trebuie să fie una justă, rațională, echitabilă, astfel încât să asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată a prejudiciului moral suferit.
18. Tot în aceiași optică de raționamente pârâtul a notat că simpla invocare a normelor de drept nu se circumscrie și nici nu justifică caracterul și gravitatea suferințelor suportate, iar acțiunile reclamantei sunt contrare principiului bunei-credințe, dat fiind faptul că reclamanta intenționat și printr-o manieră anormală sesizează organul de poliție la fiecare minut ce depășește ora 22.00, generând conflicte și instigă vecinii la un comportament ilicit.
19. Pârâtul a mai precizat că a achitat amenda conform sancțiunii aplicate, respectă legislația în vigoare și nu generează conflicte cu reclamanta.

20. În ședință de judecată reclamanta Hangan Natalia nu s-a prezentat, fiind înștiințată în mod corespunzător despre ședință. Interesele sale au fost reprezentate de către avocatul Mocanu Serghei, care la fel nu a fost prezent în cadrul dezbaterilor judiciare propriu-zise, fiind înștiințat despre ședința de judecată. Prin încheierea de ședință din 16 octombrie 2023, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părții reclamante și a admis astfel cererea de examinare în lipsă, formulată ca o pretenție de procedură prin cererea de chemare în judecată.
21. Pârâtul Maciura Radu la ședința de judecată nu s-a prezentat, deși i-au fost comunicate actele de procedură, inclusiv citația și cererea de chemare în judecată și, ținând cont de faptul că pârâtul a fost reprezentat în proces de către avocații Pagoni Domnița și Burea Olga, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în absența pârâtului.
22. Reprezentantul pârâtului, avocatul Burea Olga, a pledat pentru respingerea acțiunii în ședința de judecată.

Aprecierea instanței de judecată

23. Studiind materialele cauzei, apreciind pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată, în raport cu probele prezentate, audiind poziția reprezentantului părții pârâte, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată întemeiată parțial, fiind pasibilă de a fi admisă în partea respectivă, cu argumentele ce se vor expune în partea motivată a hotărârii.
24. Din lucrările dosarului rezultă că în data de 30 iunie 2021 Hangan Natalia s-a adresat cu o cerere între Inspectoratul de Poliție Buiucani, Sectorului de Poliție nr. 6, prin care a solicitat tragerea la răspundere a lui Maciura Radu care, în data de 29 iunie 2021, de la ora 22.41 până la 30 iunie 2021, ora 01:30, făcea gălăgie, exprimând cuvinte necenzurate și privind televizorul cu volum ridicat (privea un meci de fotbal). (*f.d.9*)
25. În data de 1 iulie 2023 subofițerul superior al Sectorului de Poliție nr. 6, Dermenji Iulia a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 05291391, prin care Maciura Radu a fost sancționat de comiterea contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional și anume pentru faptul că a încălcat liniștea publică în timpul de noapte, exprimând strigăte cu vocea înaltă. (*f. d. 12*)

26. Potrivit art. 19 alin. (1) – (3) Cod civil în condițiile legii, *persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic)*
27. În corespundere cu prevederile art. 776 Cod civil, *obligațiile se nasc din contract, **fapt ilicit (delict)** şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*
28. În conformitate cu prevederile art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*.
29. Totodată art. 2025 alin. (1) Cod civil, reglementează că *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească*.
30. Din conținutul normelor legale enunțate anterior se înțelege că răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.
31. La fel instanța de judecată relevă că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar să fie întrunite cumulativ elementele delictului civil și anume: *prejudiciul (patrimonial/ moral), fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția*.
32. Raportând circumstanțele de fapt stabilite în baza materialele cauzei și explicațiile participantului prezent la proces la normele juridice indicate supra, instanța de judecată

determină cu certitudine că raportul litigios dintre reclamant și pârât se încadrează în materia juridică a răspunderii civile delictuale.

33. În continuare, pentru a identifica elementele delictului civil instanța de judecată elucidează că fapta ilicită este cea prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei.
34. În speță instanța de judecată a constat că pârâtul Maciura Radu a fost sancționat contravențional pentru săvârșirea faptei ilicite materializate prin strigăte în timpul nopții, acțiuni prin care a tulburat liniștea publică. (*a se vedea pct. 25 din hotărâre*).
35. Totodată, instanța de judecată atrage atenția că prejudiciul, ca element al delictului civil, constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective, iar prin legătura de cauzalitate se înțelege raportul din fapta ilicită și prejudiciu acesta din urmă fiind o consecință directă.
36. În acest sens se va evidenția faptul potrivit căruia constatarea organului de poliție referitoare la comiterea faptei ilicite de către Maciura Radu a fost realizată ca urmare a cererii depuse de către Hanganu Natalia și investigărilor efectuate, fapta constând, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 1 iulie 2021, în încălcarea liniștii publice în timp de noapte de către contravenientul Maciura Radu, exprimate prin strigăte cu voce înaltă. (*f. d. 12*)
37. Suplimentar, în cadrul ședinței de judecată instanța de judecată a stabilit că procesul-verbal cu privire la contravenție din 1 iulie 2023 seria MAI nr. 05291391 nu a fost contestat de către contravenient. Mai mult decât atât, potrivit explicațiilor din referință, amenda aplicată cu titlu de sancțiune contravenționale pentru fapta comisă a fost achitată de către Maciura Radu.
38. În aceste circumstanțe instanța de judecată relevă că existența delictului civil și, în particular, a elementelor constitutive ale acestuia, este demonstrată pe deplin prin actele procesului contravențional, decizia de sancționare și achitarea benevolă a amenzii aplicate cu titlu de sancțiune pentru fapta prejudiciabilă comisă de către Maciura Radu.
39. Subsecvent, instanța va purcede la dezlegarea chestiunii juridice cu privire la stabilirea compensației pentru lezarea drepturilor personale nepatrimoniale ale reclamantului Hangan Natalia, rezultate din acțiunile cuplabile ale pârâtului Maciura Radu. Se va face

menționea potrivit căreia, reclamantul a exercitat sarcina probației, astfel încât se conturează caracterul întemeiat al pretenției sale privind repararea prejudiciului moral, doar că într-un cuantum mai redus al sumei ce urmează a fi achitate în sensul reparării pagubei morale cauzate reclamantei.

40. În scopul elucidării raționamentelor pentru care instanța a estimat mărimea prejudiciului moral la suma de 500 lei se vor face explicațiile de rigoare în cele ce urmează.
41. În conformitate cu prevederile art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial*.
42. Instanța relevă că prejudiciul moral constituie o formă distinctă a prejudiciului civil. Ca urmare a acestui fapt, prejudiciul moral se compensează indiferent de existenta şi întinderea prejudiciului patrimonial și poate fi definit ca o totalitate de suferințe fizice şi psihice (morale) pe care le suportă persoana în urma acțiunilor ilicite săvârșite de autorul prejudiciului. Prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale ale persoanei păgubite.
43. Instanța conchide asupra faptului că acțiunile ilicite ale pârâtului și anume tulburarea liniștii în timpul nopții sunt de natură să provoace anumite suferințe psihice și, de principiu, reclamanta este îndreptățită să pretindă compensarea suferințelor morale pe care le-a suportat. Cu toate acestea, neprezentarea reclamantei în ședința de judecată a redus din posibilitățile instanței de a determina în detalii felul în care aceasta a fost afectată propriu-zis de fapta pârâtului, disconfortul cauzat și particularitățile suferințelor care au urmat contravenției săvârșite de Maciura Radu.
44. Totodată conform prevederilor art. 2037 alin. (1) și (3) Cod civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată,*

luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

45. În sensul normei de drept citate *supra* instanța de judecată notează că la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel, încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată.
46. Cuantumul despăgubirii urmează a fi stabilit în așa mod, încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.
47. Din materialele anexate la dosar, precum și din explicațiile participanților la proces, instanța de judecată a fost în imposibilitate de a identifica durata acțiunilor prin care s-a tulburat liniștea în timpul nopții, precum și intensitatea acestor acțiuni, caracterul continuu sau segmentar al acțiunilor prejudiciabile. Se va evidenția raționamentul potrivit căruia tulburarea liniștii în timpul nopții indubitabil creează un disconfort psiho-emoțional, motiv pentru care aceste acțiuni sunt interzise prin lege, însă suma de 30000 lei pe care reclamantul a solicitat-o pentru a fi încasată de la pârât cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat este una exagerată în raport cu suferințele de ordin moral pe care, conform probatoriului speței, le-a suportat Hangan Natalia.
48. În contextul celor expuse și în circumstanțele speței, instanța de judecată stabilește cuantumul despăgubirii morale în sumă de 500 lei, ca fiind unul echitabil caracterului și gravității suferințelor psihice cauzate, este suficient și proporțional prejudiciului moral suferit și pe măsură să îi aducă o satisfacție echitabilă Nataliei Hanganu.
49. În rest pretențiile reclamantului de compensare a prejudiciului moral în partea excedentară sumei de 500 de lei se vor respinge ca fiind neîntemeiate.
50. În final, se va soluționa chestiunea cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată.

51. Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.
52. Potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată*.
53. Prin prisma art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reclamantul a fost scutit de drept de la plata taxei de stat și, în conformitate cu prevederile art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța va încasa din contul pârâtului Maciura Radu în beneficiul statului Republica Moldova suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat, pentru pretenția cu caracter nepatrimonial admisă de instanța de judecată.
54. Potrivit art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*
55. Din materialele cauzei rezultă că reclamantul Hangan Natalia a fost reprezentată în proces de către avocatul Mocanu Serghei în baza mandatului (*f. d.2*), iar pentru serviciile de asistență juridică de care a beneficiat a suportat cheltuieli în mărime de 10000 lei (*f. d.36*).
56. Având în vedere soluția de admitere parțială a acțiunii în cuantumul specificat în dispozitivul hotărârii și incidența art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamant îi vor fi compensate parțial de către pârâtul Maciura Radu și anume în sumă de 1000 lei, care corespunde criteriilor de realitate, necesitate și este rezonabilă.
57. În acest sens se va menționa că pentru evaluarea sumei compensate se ține cont de complexitatea cauzei, de probele administrate la dosar, de participarea în ședințele de judecată, actele depuse de partea reclamantă și efortul de apărare a poziției procesuale în

procesul de judecată. Acestea fiind luate în calcul, instanța de judecată stabilește că suma compensată este rezonabilă și proporțională soluției date de instanța de judecată pe fondul cauzei civile.

58. În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de Hangan Natalia către Maciura Radu privind repararea prejudiciului cauzat prin contravenție se admite parțial.

Se încasează de la Maciura Radu, IDNP *****, în beneficiul Nataliei Hangan, IDNP *****, suma de 500 (cinci sute) lei cu titlu de reparare a prejudiciu moral cauzat prin contravenția constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție MAI05291391 din 1 iulie 2021 și 1000 (una mie) lei pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În rest pretențiile reclamantului se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la Maciura Radu, IDNP *****, în beneficiul statului Republica Moldova suma de 100 (una sută) lei cu titlu de taxă de stat.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău.

Președinte de ședință, **Eleonora BADAN-MELNIC**

Judecătorul